PROROCTVÍ O MESIÁŠI

Původ materiálu
Včelná Radka

VSTUPNÍ VERŠ

Ž 72,11 – 12 Žalmy 72:11 Všichni králové se mu budou klanět, všechny národy mu budou sloužit.

KATECHETICKÉ POZNÁMKY

1. KLÍČOVÉ POJMY, DOBOVÉ A TEXTOVÉ SOUVISLOSTI

- **prorok Izajáš** působil v Izraeli poměrně dlouhou dobu. Byl svědkem zániku severoizraelské říše (r.722), která byla dobyta Asyřany. Obyvatelé severní části Izraele (větší části – 10 kmenů) byli odvedeni do zajetí, z něhož se již nevrátili, na rozdíl od obyvatel judského království (dva kmeny, město Jeruzalém), kteří pak o sto padesát let později byli odvedeni do zajetí babylonského, z něhož byli propuštěni Kýrem.

- **mesiášské zaslíbení Iz 11** je písní o dosud nevídaných skutečnostech. Má se stát, co oko nevídalo: z mrtvého pařezu vyraší výhonek (v.l), který bude jedinečné kvality a síly (v. 1 a 2), bude prodchnut bázní Hospodinovou (v. 3), bude soudit mocí slova (v. 4c), spravedlnost a právo budou jeho výzbrojí a pomocí nuzným (v. 4 a 5), bude ustanoven nový řád mezi lidmi a přírodou (v. 6 – 9), národy již nebudou hrozbou (v. 10), rozptýlený Izrael se shromáždí, vyjde ze zemí, ve kterých je rozptýlen, jako vyšel Izrael z Egypta (v.11–16, “nový exodus”). Nejde tedy o návrat k starým pořádkům, ale o ustavení nové skutečnosti. S očekávaným Zachráncem dojde k transformaci dosavadních poměrů, člověk již nebude nad přírodou panovat, ale kojenec si bude hrát s hadem atd.

- **strom** – byl oblíbeným symbolem pro zobrazení významnosti. příp. i věčného trvání královského rodu či říše.

- **pařez** – je obrazem soudu nad davidovskou dynastií, vládnoucí v Jeruzalémě. Od pařezu nejde čekat nový růst, ani oživení. Pařez sám je dobrý leda k tomu, aby byl vykopán ze země a mohla být zasazena jiná rostlina. K takovému konci to podle proroka Davidovci dopracovali.

- **spočine duch Hospodinův –** odkaz na Hospodinovy stvořitelské nové počátky (Ez 37, Gn 1,2; 2,7 Iz 61,1 Mt 3,16): skrze zaslíbeného bude Hospodin nově tvořit svůj lid.

- **bázeň** – hebrejština nezná jiné slovo pro náboženství než bázeň. Jde o hluboký, až otřásající respekt k Boží jinakosti, vědomí nemanipulovatelnosti a přece podivuhodné životodárnosti Boží. Víra ani bázeň nejsou soustavou pouček a praktik, ale dějí se před tváří Boží, jsou darovanou "lidskou" odpovědí. Touto bázní bude prodchnut Mesiáš. I pro novozákonní svědky je bázeň tou pravou důvěrou, vírou (Sk 10,3–5). Proto Ef 5,21 mluví o bázni Kristově. Bude-li "výhonek" prodchnut bázní Hospodinovou, bude jeho vztah k Bohu (i k lidem) ryzí, pravdivý. Proto bude soudit bez povrchnosti a nadržování. (Iz 11,3b)

- **pobývání s dravou zvěří** – upomíná na poměry v rajské zahradě. Je to obraz pokoje, který je založen v důvěře a spravedlnosti. Bezpečně a dobře může být na zemi tam, kde vládne poznání Hospodina (viz 11,9b). Ukázkovým vzorkem pro všechny má být "země Izraelská" (erec Jisrael). A zaslíbený vladař–výhonek právě takto bude tuto zemi (momentálně devastovanou kvůli zpronevěře Davidovců) spravovat. Na tento obraz navazuje i evangelista Marek (Mk 1,13b), který správně rozpoznává, že o nastolení rajského pokoje lze mluvit tehdy, když královský vyvolený syn odolá pokušením (čti Mk 1,10–13a).

- **žezlo úst** – nejde o symbol vojenské moci, ale o vyjádření moci slova, o podtržení soudcovské úlohy Božího slova. Slyší-li člověk takové slovo, ví, že teď se musí rozhodnout. Slovo člověka "oživí" (když se k němu přizná) nebo "zahubí" (když ho zamítne). Při odmítnutí slova lidské srdce ztvrdne, jak faraónovi – nejde o zástavu srdce (nějaký menší infarkt), nýbrž o zatvrzelé myšlení. Člověk se stává obětí svých předsudků a schémat. Slovo soudu člověka vede, aby se rozhodl pro nebo proti Kristu.

- **bude bít zemi** – očekávaný král bude jednat podobně mocným způsobem jako Hospodin (Iz 10,33–34). Hospodin také nemá v rukou zbraň – jde o moc slova.

- **dechem svých rtů usmrtí svévolníka** – (Iz 11,4e) nejde o běžný způsob komunikace a jednání, protože se jedná o svévolníka, tj. člověka vysmívajícího se smlouvě Hospodinově. Zhroucení "politických" a jiných "kreatur" pod tlakem slova není věc neobvyklá. Nejde o popis mstivé akce nového krále, nýbrž o přiblížení reakce svévolníka, který se hroutí při vanutí ducha pravdy. Tento pohled odrážejí i legendy, které popisují zhroucení svévolníka jako následek odsouzencovy výzvy: "Do roka a do dne, tě vyzývám na Boží soud!" U Izajáše ovšem nejde o legendu, ale o vyznání: Svévolníci nejsou tak silní, aby své vůli mohli poručit a ona se nezhroutila.

- **poznání Hospodina** (v.9) – podle Iz 1,3 je hlavním prohřeškem Izraele neschopnost poznat Hospodina. Podobně Oz 2,22 zaslibuje, že lid pozná Hospodina, což je základ pro věrnost

smlouvě, kterou Bůh svému lidu nabízí. Proto proroci mluví o novém srdci, nové smlouvě, novém Duchu (Jeremiáš 31, Ezechiel 36); tato místa upozorňují, že nejde ani tak o o stále hlubší – natožpak jednou provždy zvládnuté – poznání Hospodina, nýbrž o otevřenost aktuální zvěsti a aktuální rozpoznání Boží vůle. Nemůžeme si nikdy myslet, že už Hospodina známe – to bychom uvízli ve stagnaci, stali bychom se obětí náboženské sebejistoty, vykládali bychom biblickou látku falešně.

- **prorok není věštec**, aby určil přesně den a rok narození Mesiáše. Prorok zvěstuje – podle čeho rozpoznáme, že Mesiáš přišel a panuje – a k jakým změnám dojde. My tyto změny rozpoznáváme již v Ježíši Kristu. Židé příchod Zachránce teprve vyhlížejí. Ale působnost těchto změn rozpoznávají křesťané i židé již teď. Křesťanům jsou znamením přítomného Krista a jeho budoucí plné vlády nad tímto světem. Židům jsou znamením přicházejícího věku a vyhlíženého Zachránce. Křesťansko–židovská snášenlivost má své opodstatnění i při radikální rozdílnosti úhlu pohledu.

- **píseň o svornosti** v přírodě i mezi lidmi bychom neměli chápat jako prorokovu touhu po obnově původního rajsky neporušeného stavu. Jde o "nové nebe a novou zemi". Lidský příběh je nasměrován k této budoucnosti: "nečisté" již nebude mít moc člověka rozložit a znečistit, proto smíření bude mít důsledky pro celé stvoření. Pohané také nebudou považováni za nečisté, neobřezané. Přijdou a budou se ptát po původu (po kořeni) tohoto krále. Všichni bez zábran budou ctít Hospodina a nebudou činit zlo. Dojde k "novému exodu". Hospodin podruhé vztáhne ruku a pozůstatky lidu vyjdou ze zajetí.

2. ÚSKALÍ TEXTU

- líčení proutku vyrostlého z pařezu nejepopisuje přírodní zázrak mičurinovského kalibru (sovětský 'zázračný' pěstitel Mičurin z dob totality), ale jde o tvrdou kritiku davidovské dynastie, která vládla v Jeruzalémě. Strom v tehdejší symbolické řeči označoval životní sílu královského rodu. Prorok Izajáš ohlašuje radikální změnu. Neohlašuje obnovení "davidovské moci a slávy". Změna musí být radikálnější, prorok nevelebí královské období. Proto nemluví o kmeni Davidovu, ale Jišajovu. Kritický tón zaznívá nejen na adresu judských panovníků, ale i těch, kteří v době asyrského ohrožení toužili po obnově mocné davidovské říše. Následujícími obrazy není míněn návrat k rajským poměrům, ale vytvoření nové skutečnosti.

- dejte si pozor, abyste sebekritické slovo prorockého soudu na adresu vyvoleného lidu neposunuli do polohy "nevěrný Izrael – věrná církev". Izajášovská mesiášská zaslíbení představují "spojité nádoby" soudu a zaslíbení. Tragedií církve bylo (a je: viz např. liturgický

výběr Izaiášovských perikop), že si z nich vybírá (a na sebe vztahuje) zpravidla pouze druhou polovinu.

- ódy na krále se skládaly a zpívaly na jiných královských dvorech starověku, středověku i novověku. Prorok je ovšem představitelem té linie, která ví, že i král je podřízen Hospodinově smlouvě, popř. zákonu Hospodinovu (Dt 17 aj.). Pokud nerespektuje Hospodinovu smlouvu, je kritizován za absolutistické jednání, většinou vyplývající z náboženských praktik, které nebyly zakotveny ve smlouvě Hospodinově. Prorocký podtón této písně by nemělo zanedbát ani vánoční zvěstování. Izraelský král mohl chápat prorockou písničku o pařezu jako rouhání protiřečící všem zaslíbením daným davidovskému rodu.

- zaslíbení o příchodu Mesiáše nesmíme dětem předestřít jako věštbu nějakého jasnovidce, který by přesně předpověděl, že Zachránce se narodí za císaře Augusta, bude se jmenovat Ježíš, narodí se v Betlémě a vyrůstat bude v Nazaretě. Prorok nevystavuje Zachránci legitimaci, podle níž bychom ho mohli identifikovat. Když novozákonní zvěst na prorocká zaslíbení navazuje, postupuje spíš naopak – "rozehrává" souvislosti prorockých zaslíbení a do nich Ježíšův příběh zakresluje, popř. jeho sílu a jedinečnost pomocí nich interpretuje (viz výše odkaz na Mk 1,13).

- neměli bychom v dětech vzbudit představu, že víra se projevuje naivitou, která klidně vleze za lvem do klece. Prorokova vize ukazuje k proměně, která přijde. Je zaslíbena, ale ještě není v plnosti přítomna. Již nyní však smíme být nositeli a šiřiteli nového vztahu, např. k národům či k přírodě. Nemáme hledět na ostatní národy (Vietnamce, Romy, Ukrajince, aj.) s pohrdáním, a podobně vůči přírodě se nesmíme chovat jako majetníci a zneužívatelé.

3. METODICKÉ POKYNY

Domalováním obrázku začněte. Až budou mít děti svoje představy zachránce hotové, můžete jim vyprávět, jak ho viděl prorok. Vyprávění vyústí do porovnávání našich představ s tou prorockou: V čem se liší? V čem se shodují? Je prorocká vize stejná jako naše přání? A nebude to s vánocemi podobně? Srovnání můžete zviditelnit: Připravte si jeden obrázek, u kterého odstřihnete zadání úkolu a na spodní pravý roh dopíšete “Izajáš 11” a prorockou vizi nakreslíte do dalekohledu. Ten umístěte doprostřed nástěnky a okolo něho připevněte dotvořené obrázky dětí.

4. POMŮCKY

Pařez či špalek, obr. ze zpěvníku Svítá (str. 416, 475); obrázek z knihy Ivana Steigera – Bible v kresbách, s.121, Praha 1990; obrázek cizince; obrázek krále Jiřího z Poděbrad (viz podněty k rozhovoru)

5. MOTIVAČNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU

Otázka pro mladší a střední školní věk

- zazpívejte s dětmi píseň Hvězda. Zastavte se u dvojverší “sníh na dlani tě bude hřát a mráz ten nespálí tě.” Dokážou si představit něco takového jako “hřející sníh”? Co skladatel tímto nezvyklým obrazem vyjádřil?

- nebo se zeptejte se dětí, zda už viděly v ZOO nebezpečná zvířata divoké šelmy a zda se jich bojí (lva, tygra nebo hadů). Vyprávějte si o tom, že jednou to bude tak, že se lidé nebudou bát ani šelem, ani králů a cizích národů – a "králem bude dítě". Šelmy budou krotké jak beránek a mocní budou jako docela obyčejní lidé.

Otázka pro starší školní věk

- víte, co to je štěpování stromů? Co to znamená, když se štěpuje pláně? Lze štěpovat pařez?

Případně si můžete pařez či špalek připravit a ptát se, co se s ním dát dělat, nač je užitečný – ale co od něj zcela jistě čekat nelze. Napětí prorocké zvěsti spočívá v onom “a přece”(z tohoto beznadějného pařezu může něco nového vyrůst)

6. OSNOVY VYPRÁVĚNÍ

a) poznámky a osnova pro mladší školní věk:

Soustřeďte se spíše na rovinu zaslíbení nových věcí, jak ji symbolizuje výhonek. Využijete-li motivaci s písní Hvězda, může z rozhovoru nad písní vyplynout, že píseň zpívá o naději i tam, kde nás nic nedokáže potěšit. Odtud můžete dobře navázat na písničku proroka Izajáše –

zpíval ji v době, která byla bezútěšná kvůli asyrskému plundrování – a nevěrnosti králů z rodu Davidova. Přesto nakonec zpívá “vlk s beránkem si bude hrát a králem bude dítě.” Zaslíbeného panovníka můžeme nazývat “Král Výhonek”. Charakter jeho vlády můžete popsat očima těch, jejichž situace se promění nejvíc – nuzných, pokorných, ukřivděných. Budou se z něj těšit obyvatelé jiných národů, zemí a náboženství.

I. Sníh na dlani tě bude hřát

II. Z davidovského královského domu zbývá jen pařez, ale díky Hospodinu je možné čekat, že z něj něco vyroste

III. Z vlády Krále – Výhonku budou mít největší radost nuzní, ukřivdění, lidé bez zastání

IV. Na jeho panování se mohou těšit věřící i nevěřící

V. Kdo zpívá písničku a těší se na Krále Výhonka, může žít nadějně a spravedlivě už nyní

b) poznámky a osnova pro střední a starší školní věk

Soustřeďte se více i na kritickou rovinu prorocké písničky. Na závěr můžete připomenout, že křesťané vidí blízkost vlády Výhonku v příchodu Ježíšově. Pozor – neznamená to však, že už se není nač těšit – i my plnost slávy Kristova příchodu vyhlížíme. Osnova obsahuje více bodů – podejte je však pokud možno stručně.

I. Motivace – co nám všechno říká pařez?

II. Prorok se nebojí mluvit v těžké době velice kriticky o tradiční opoře Izraele – davidovských králích. Jsou podobni mrtvému pařezu, z něhož nemůže nic vyrůst

III. Hospodin může darovat zcela nového a jiného panovníka – vyroste nečekaně jak výhonek z pařezu

IV. Pro Krále Výhonka bude nejpřednější pokora a věrnost Hospodinu

V. Z vlády Krále – Výhonku budou mít největší radost nuzní, ukřivdění, lidé bez zastání

VI. Na jeho panování se mohou těšit věřící i nevěřící

VII. Na jeho vládu se smíme těšit jako na naprosté obnovení celého zničeného stvoření, odstranění každého strachu a nepřátelství

VIII. Jako křesťané slavíme blízkost vlády Výhonku v příchodu Kristově – a těšíme se na příchod její slávy

IX. Kde se zpívá píseň o Výhonku, tam už teď vykvétá naděje

I. MOTIVAČNÍ UVEDENÍ

Jak si představujete zachránce? Takového, na kterého lidé čekají, když je jim zle? Když je něco tíží, když se něčeho bojí? Co by měl takový zachránce udělat?

(rozhovor nad obrázky dětí)

Ten člověk na obrázku, který vyhlíží něco velikého, je prorok Izajáš. Žil v době, kdy Izraeli nebylo moc dobře. A tak Izajáš sobě i lidem kolem zpíval písničku. Byla to písnička o naději – pro všechny, kdo jsou smutní, kdo se trápí, že je to u nich a na světě a mezi lidmi takové, jaké to je. Písnička o zachránci, který má přijít. No vlastně na první poslech to byla písnička o pařezu. Slyšeli jste někdy někoho zpívat o pařezu?

II. ZE SLAVNÉHO KRÁLOVSTVÍ ZŮSTAL PAŘEZ

Všichni Izraelci hrdě vzpomínali na slavné doby svých králů. Hlavně na Davida – to byl pane král. Jeho království klidně mohlo mít ve znaku veliký košatý strom. Takový, který je plný života, v koruně zpívají ptáci a do jeho stínu se člověk může schovat před prudkým sluncem i před deštěm. Jenomže pak přicházeli další králové. Lepší i horší. Podle toho, jak poslouchali Hospodina, tak taky kralovali a tak se dařilo lidem v jejich zemi. A jak si pamatujeme, poslouchat Hospodina neuměl vždycky ani král David. A s těmi dalšími to šlo od desíti k pěti. Nakonec se království rozdělilo, do té části na severu vtrhl cizí král a lid odvedl do zajetí. A maličké judské království, které zůstalo na jihu, už má taky namále. Na trůnu se střídají králové jeden za druhým, ale pomoc a záchrana se od nich čekat nedá.

A o tom taky Izajáš zpívá.Vzpomínáte na slavné království, na veliký košatý strom, a přitom sedíte na pařezu. To je všechno, co z těch slavných dob zůstalo. Pařez bez života. Co se dá čekat od pařezu? Nanejvýš obroste mechem. Na takové krále se spoléhat nedá.

III. VÝHONEK Z PAŘEZU

Ale ta Izajášova písnička není jenom protestsong o špatných králích. Beznadějné zpívání o tom, že dobře už bylo a už nikdy nebude. (Ukažte dětem obrázek pařezu s výhonkem, třeba ze Svítáku.) Co je na tom pařezu zvláštního? Z pařezu, do kterého nikdo nevkládá žádné naděje, vyrůstá nový výhonek. Izajáš zpívá lidem o Hospodinu, který může darovat nového a úplně jiného krále. Z pařezu vyroste výhonek, přijde nový král. I tam, kde už nikdo nic dobrého nečeká.

I vzejde proutek z pařezu Jišajova… – tak ta písnička začíná. Pamatujete si, kdo byl Jišaj? Davidův tatínek. Izajáš jako by tím říkal: nevzdychejte po slavném Davidově kralování, vzpomeňte si na to, když byl David ještě malý kluk, žil v Betlémě v domě svého otce Jišaje, pásl ovce a nikdo do něj nevkládal velké naděje. Tenkrát se učil poslouchat Pána Boha a nikoho jiného se nebál. Tak u toho začne i král, co přijde jako nový výhonek z pařezu, a zkusí to jinak.

IV. NOVÝ KRÁL BUDE VĚRNÝ HOSPODINU A SPRAVEDLIVÝ

Na tom králi, zpívá Izajáš, spočine Duch Hospodinův. Bude s ním pořád. A tak to bude král opravdu moudrý. Nebude jako králové před ním občas poslouchat Pána Boha a občas zase ne. Bude Hospodinu věrný, bude ho brát vážně ve všem, co bude dělat. A tak když bude třeba soudit, což králové tehdy dělali, nenechá se nikým oklamat ani podplatit. Bude to král doopravdy spravedlivý. Z toho budou mít největší radost ti, kteří se jinak spravedlnosti těžko domohou. Chudí a nuzní, na které nikdo nebere ohled. Ukřivdění, kteří marně čekají nějakou pomoc. Pokorní, kteří se sami nervou o to, co jim náleží. Ti, kteří nemají nikoho, kdo by se jich zastal. Ti všichni najdou spravedlnost a zastání u nového krále, tak jak ho nacházejí u Hospodina. Spravedlnost nebude muset tento král vymáhat zbraněmi. Bude stačit jeho slovo. Bude mluvit s moudrostí od Boha tak jasně a rozhodně, že se možná zastydí i ti, kdo si dělají, co chtějí a druhé utiskují.

V. VLK S BERÁNKEM SI BUDE HRÁT

Ta Izajášova písnička o novém králi je pro každého, kdo se trápí nad nějakým nepřátelstvím, je mu líto něčeho, co se pokazilo a zničilo. Pro každého, kdo má z někoho nebo z něčeho strach. Ty všechny chce ta písnička potěšit. Zpívá se v ní o vlku, který si bude hrát s beránkem. O levhartu, který nakonec kůzle nesežere. O krávě s medvědicí, které spolu budou přežvykovat.

Můžete se tomu usmát a těšit se na toho nového krále. Jeho panování přinese smíření a pokoj. Všechen strach a nepřátelství budou pryč. Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu.

VII. KRÁL PRO VŠECHNY

A co je ještě důležité: na toho nového krále se nemusí těšit jenom Izrael, ale i všechny ostatní národy. Dokonce i ti, kterým Izraelci říkali „pronárod“ a trochu jimi pohrdali. Za panování tohoto krále ztratí význam i rozdíly a nepřátelství mezi národy. Všichni k němu budou moci přicházet, všichni u něho budou nacházet spravedlnost i zastání.

VIII. BLÍZKOST VLÁDY VÝHONKU V JEŽÍŠI KRISTU

Tuhle Izajášovu písničku si zpívali Izraelci v zajetí a když jim bylo těžko smutno a beznadějně. A my si ji můžeme zpívat taky. Třeba zrovna když se zdá, že je v tomhle světě pořádná paseka. Jeden pařez vedle druhého. O Vánocích si vyprávíme a zpíváme o tom, že to tak nemusí zůstat, že se do té paseky vložil Pán Bůh sám, když poslal na svět svého Syna. Leccos z toho, o čem Izajáš zpíval a co si představoval, se přiblížilo, když přišel Ježíš z rodu Davidova. On byl přece věrný Hospodinu a zastával se těch, kteří u nikoho zastání nemají. A taky k němu mohou přicházet lidé z různých národů. Tam, kde se zpívá píseň o králi Výhonku, tam už dnes vyrůstá naděje. Můžeme se radovat z Ježíšova příchodu a těšit se na to, až znova přijde ve slávě jako Král, o kterém zpíváme.

Pane Ježíši Kriste, ať v nás naděje a radost z tvého příchodu klíčí, roste a sílí. Ať se o ní mohou dozvědět všichni, kdo jsou smutní, kdo se trápí, kdo mají strach a žijí v beznaději. Ať evangelium o narozeném Spasiteli zní až do posledních končin země. Amen.

(7). PODNĚTY PRO ROZHOVOR

– slaví všichni lidé na světě Vánoce?

– jsou dobří králové jen v pohádkách, nebo skutečně žili i někteří poměrně dobří? Kterých králů si vážili Izraelci? (David, Ezechiáš, Joziáš) Kterých králů si váží dnešní naši spoluobčané (máme si vážit Karla IV. jen proto, že se mu říká "otec vlasti"? Nebyl náhodou hodně konzervativní? Nebyl lepším králem Jiří z Poděbrad, který byl tolerantnější? (dvoukonfesní stát)

– o někom se říká, že je hluchý jak pařez, a neočekává se, že by někdy slyšel lépe. Nebo že je nezměnitelný, že už jiný nebude, že to s ním dopadne špatně – ale musí to tak vždycky skončit?

– znáte legendu o králi Ječmínkovi? O blanických rytířích? Je biblická píseň o králi Výhonkovi podobnou (planou) útěchou nebo něčím víc? (můžete upozornit, že v křesťanském pohledu jen nečekáme, zda a jestli vůbec přijde – ale dosvědčujeme – v Ježíši již přišel, naděje nezůstala lichou).

– zeptejte se dětí, jestli chovají k někomu nebo k něčemu “úctu” a jak se k takovému člověku či předmětu chovají. Je rozdíl mezi úctou k člověku, k nějaké věci a úctou k Bohu?

– může být strach k něčemu dobrý? Nebo jste zažili strach jen jako něco nepříjemného, čeho je nejlépe se hned zbavit a zapomenout na to?

– mají se dospělí také modlit modlitbičku z Broučků o tom, že se Boha bojíme a posloucháme a přitom se rádi máme?

– je rozdíl mezi bázní před Hospodinem a strachem, např. ze zlého člověka?

– máte strach z nějakého cizího národa nebo z cizinců?

– z kterých zvířat máte strach? Má takový strach také kladnou stránku?

– o proměně, která zasáhne celé tvorstvo hovoří též Micheáš ve 4.kap. Porovnejte oba texty.

– znáte nějakou píseň, která se podobá Izajášově? (Tomu, kdo pro žal hlavu věší – NP 98, S 339. Najděte souznívající obraty se záměrem zvěsti proroka Izajáše. Vyjadřují nové obrazy podobnou myšlenku?)

Odkaz na pracovní list
V1 Proroctví o Mesiáši
V1 Proroctví o Mesiáši
Odkaz na píseň
Svítá novej den (SV316)

Tomu, kdo pro žal hlavu věší, na nebi hvězda září

Dávno je to (EZ651)

Otevřete brány hradeb kamenných

Když na světě smutno bylo

Cílová skupina

Starší školní

Mladší školní

Katechetické cykly

Pozvání na cestu Starý zákon 2

Biblický odkaz (kat)

Izajáš 11,10